

Olsztyn, 16 października 2024 r.

PS-III.865.17.2024.BN

Pan
Andrzej Kaczmarczyk
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Węgorzewie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie, ul. Gen. J. Bema 16a, 11-600 Węgorzewo, Regon: 511433999, NIP: 845-17-99-363.

[Dowód: akta kontroli str. 35-36]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą stanowiska pełnili:

- Pan Leszek Balon – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie, powołany na to stanowisko przez Starostę Węgorzewskiego z dniem 2 stycznia 2002 r.;
- Andrzej Kaczmarczyk – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie, powołany na to stanowisko przez Dyrektora PUP w Węgorzewie z dniem 1 czerwca 2011 r., następnie powołany przez Starostę Węgorzewskiego na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie z dniem 27 października 2023 r.;
- Pani Edyta Deneka – Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie, powołana na to stanowisko przez Dyrektora PUP w Węgorzewie z dniem 3 stycznia 2024 r.

[Dowód: akta kontroli str. 30, 32, 34, 37]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko- Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Brygida Niemirowicz – starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 28/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu kontrolnego;
- Pani Magdalena Kielak - starszy inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 12/2022, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.0030.242.2024 z dnia 22 lipca 2024 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Termin kontroli: 7-8 sierpnia 2024 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 3/2024.

Zakres objęty kontrolą:

Ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na ten cel.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 - 115 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ilekcroć w wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., z 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- MRiPS – oznacza to Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Węgorzewie;
- Dyrektora – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie.

Obowiązujące przepisy prawa w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U., z 2021 r. poz. 1110 ze zm., 2022 r., poz. 690 ze zm.);
- Rozporządzenie MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 243);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 TFUE do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9);
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014, s. 45);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 743 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. 2016 r., poz. 472).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przepisów prawa obowiązujących w zakresie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych oraz przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy. Sprawdzono również zgodność danych przedstawionych kontrolującym z realizacji ww. zadań z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdaniu MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji z realizacji refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, przedstawionych przez PUP danych statystycznych, zakresu obowiązków pracownika odpowiedzialnego za realizację kontrolowanego zadania oraz wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora PUP.

W kontrolowanym okresie PUP funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, zatwierdzonego Uchwałą Nr 240/2014 Zarządu Powiatu w Węgorzewie z dnia 22 października 2014 r.

Zgodnie z ww. regulaminem, za realizację kontrolowanego zadania odpowiedzialnym jest Centrum Aktywizacji Zawodowej, do którego zadań zgodnie z § 19 ust. 3 lit. i należy refundacja poniesionych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Zgodnie z § 9 i 14 ust. 1 pkt 1 Regulaminu bezpośredni nadzór nad Centrum Aktywizacji Zawodowej sprawuje Kierownik, podlegający Dyrektorowi.

[Dowód: akta kontroli str. 10-28]

Zarządzeniem z dnia 20 grudnia 2021 r., nr 46/2021, Dyrektor wprowadził do stosowania Regulamin w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania jednorazowo środków na utworzenie stanowiska pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Węgorzewie.

[Dowód: akta kontroli str. 38-65]

W dniu 10 listopada 2021 r. Dyrektor PUP w Węgorzewie wydał Zarządzenie nr 37/2021 w sprawie harmonogramu posiedzeń i składu Komisji do spraw rozpatrywania wniosków na finansowanie aktywnych form na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Ww. zarządzenie utraciło moc z dniem wejścia w życie Zarządzenia Dyrektora PUP nr 21/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r. Zgodnie z § 1 pkt 6 Zarządzeń powołano Komisję do spraw rozpatrywania wniosków w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, przyznawania spółdzielni socjalnej środków na utworzenie stanowiska pracy. W § 3 określono, że posiedzenia Komisji zwoływane będą w trakcie naboru wniosków ogłoszonego przez Dyrektora lub bezpośrednio po jego zakończeniu. Przyjmowanie wniosków miało odbywać się w drodze naboru obowiązującego w terminach określonych przez Dyrektora. W uzasadnionych przypadkach,

za zgodą Dyrektora, dopuszczono możliwość złożenia wniosku poza ogłoszonym naborem i zwołania odpowiedniej Komisji.

[Dowód: akta kontroli str. 130-144]

Kontrolującym przedłożono opis procedury przyznawania środków finansowych na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w PUP, zgodnie z którą:

1. Wnioskodawca składa wniosek zgodnie z ogłoszonym naborem bądź poza naborem za zgodą Dyrektora PUP. Wniosek poddawany jest ocenie formalnej jest ocenie formalnej i merytorycznej przez członków Komisji ds. rozpatrywania wniosków. W przypadku występowania wątpliwości co do zasadności zakupów bądź innych elementów zawartych we wnioskach wysyłane zostają pisma do wnioskodawców z prośbą o przedstawienie stosownych wyjaśnień. Po zakończeniu oceny wszystkich wniosków Komisja przedstawia zbiorcze wyniki swojej pracy Dyrektorowi, który podejmuje ostateczną decyzję w sprawie dalszej realizacji wniosków i zatwierdza środki finansowe.
2. W przypadku wniosków złożonych w ramach prowadzonego naboru, Urząd zamieszcza wyniki naboru na stronie internetowej PUP oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu.
3. Wnioskodawca informowany jest pisemnie o wyniku rozpatrzenia wniosku i w przypadku jego pozytywnego rozpatrzenia składa pisemną akceptację warunków zaproponowanych przez Urząd wraz z ofertą pracy.
4. Po wyłonieniu kandydata do pracy, Urząd przygotowuje i podpisuje z wnioskodawcą umowę oraz wystawia zaświadczenie o uzyskanej pomocy de minimis.
5. Po zakupie wszystkich pozycji ze specyfikacji zakupów wnioskodawca składa rozliczenie wydatkowanych środków.
6. Urząd weryfikuje poprawność złożonego rozliczenia.
7. Przeprowadzana jest wizyta monitorująca w miejscu utworzenia stanowiska pracy mająca na celu sprawdzenie realizacji umowy, tj. poprawności dokonanych zakupów oraz miejsca, w którym stanowisko zostało utworzone.
8. Wnioskodawca nawiązuje stosunek pracy z wyłonionym kandydatem i dostarcza do Urzędu umowę o pracę oraz zgłoszenie do ubezpieczenia.
9. Po dostarczeniu ww. dokumentów Urząd wypłaca refundację.
10. W przypadku, kiedy wnioskodawcy przysługuje prawo do odzyskania podatku VAT z Urzędu Skarbowego za zakupy dokonane w ramach refundacji, zwraca on wysokość ww. VATu do PUP. Po dokonaniu zwrotu Urząd wydaje korektę o uzyskanej pomocy de minimis pomniejszającą pomoc o wysokość zwróconego VATu.
11. Pracodawca co 6 miesięcy składa oświadczenie o zatrudnieniu wraz z imiennymi raportami miesięcznymi o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach oraz przerwach w opłacaniu składek, jeżeli występują.
12. W przypadku przerwania zatrudnienia pracodawca jest zobowiązany zatrudnić kolejną osobę skierowaną przez Urząd na uzupełnienie stanowiska pracy, aż do uzyskania 24-miesięcznego okresu zatrudnienia.

13. Po wywiązaniu się z warunków zawartej umowy zostaje ona rozliczona, o czym powiadamia się pisemnie pracodawcę.

[Dowód: akta kontroli str. 129]

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego odbywała się na podstawie art. 46 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w wysokości określonej w umowie nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe warunki i tryb dokonywania refundacji określało Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 243).

W PUP wstępnie ze środków Funduszu Pracy zaplanowano na realizację kontrolowanego zadania kwotę 60.000,00 zł, która została zwiększona o środki PO WER i RPO - 180.000,00 zł. Ostatecznie w wyniku dokonanych przesunięć środków kwota przeznaczona na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wyniosła 210.000,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 216-220]

Ze sprawozdania MRiPS - 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy wynikało, że na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 198.323,12 zł, na utworzenie 7 stanowisk pracy. Środki niewydatkowane stanowiły kwotę 11.676,88 zł, która została przeznaczona na zasiłku dla bezrobotnych w 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 216-220; 221-223]

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor, a także Zastępca posiadali odpowiednie upoważnienia Starosty do zawierania w jego imieniu umów o refundację. Kontrolującym przedstawiono upoważnienia, które były poprawne pod względem formalno-prawnym.

[Dowód: akta kontroli str. 29, 31, 33]

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych realizowała w PUP 1 osoba – pośrednik pracy. Przedmiotowe zadania zostały ujęte w zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności.

[Dowód: akta kontroli str. 209-212]

W **2022** r. do PUP wpłynęło **8** wniosków o przyznanie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie i zawarto 8 umów. Jedna z umów została zerwana przed wypłatą refundacji z uwagi na niedostarczenie jej zabezpieczenia oraz brak kontaktu z wnioskodawcą.

[Dowód: akta kontroli str. 216-220]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację wszystkich wniosków w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, złożonych w 2022 r.

Kontrolujący ustalili, że formularz wniosku o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zawierał wszystkie elementy wynikające z § 2 ust. 2 i 3 Rozporządzenia oraz oświadczenia zgodne z § 2 ust. 4-7 Rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 415-450]

Wszystkie skontrolowane wnioski były składane do Starosty właściwego ze względu na siedzibę podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez skierowanego bezrobotnego, podpisane przez osoby upoważnione do reprezentowania podmiotu oraz załączono do nich wymagane oświadczenia i załączniki.

Kontrolujący ustalili, że wpływające wnioski podlegały weryfikacji formalnej i merytorycznej, a następnie wnioskodawcy byli informowani o podjętej decyzji. Podmioty o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku otrzymywały pisemną informację w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 392-411]

Kontrolujący stwierdzili, że każdorazowo podmiot wnioskował o kwotę 30.000 zł. Wynikało to z faktu, iż Zarządzeniem Nr 40/2021 z dnia 17 listopada 2021 r. oraz Zarządzeniem Nr 20/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r. Dyrektor PUP ustalił wysokość refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy na kwotę do 30.000,00 zł na stanowisko pracy. Dyrektor wyjaśnił, że „realizowana w 2022 r. przez PUP praktyka określenia górnego limitu środków, o które mogą ubiegać się podmioty zainteresowane refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, wynikała w szczególności ze stosowania zasady racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, braku przez długi okres (aż do jesieni 2022 r.) stanowiska Ministra właściwego ds. pracy w przedmiotowej sprawie, jak również stosowania podobnej praktyki przez inne powiatowe urzędy pracy na terenie kraju. Na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy starosta z Funduszu Pracy może zrefundować podmiotom, o których mowa w pkt 1, 1a, 1b oraz 1c wskazanego przepisu, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (lub osoby o innym statusie wskazanym w ustawie), w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6- krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Ustawa nie wskazuje zatem konkretnej kwoty refundacji, a jedynie górną jej granicę. Minister właściwy ds. pracy, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy, dokonuje wykładni przepisów ustawy. Podkreślić należy, iż dopiero pismem z dnia 30 września 2022 r., znak: DF-IV.0211.47.2022.AP, zajął on stanowisko w sprawie wprowadzania przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów/progów finansowania usług i instrumentów rynku pracy. Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, wniosek o refundację może być przez starostę uwzględniony przy spełnieniu określonych warunków przez wnioskodawcę oraz gdy starosta dysponuje środkami na jego sfinansowanie (§ 3 ust. 1 Rozporządzenia). Biorąc pod uwagę pozostające w dyspozycji Urzędu ograniczone corocznie środki finansowe Funduszu Pracy na finansowanie aktywnych form na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz niewskazywanie przez ustawę o promocji zatrudnienia konkretnej kwoty refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, Urząd wprowadzał Zarządzeniami Dyrektora na rok 2022 określoną wysokość wsparcia finansowego w ramach różnych form aktywizacji, w tym powyższej refundacji. Ustalona przez Urząd i w jego ocenie optymalna wysokość wsparcia z przeznaczeniem na dofinansowanie utworzenia lub doposażenia 1 stanowiska pracy miała na celu zapewnić możliwość sfinansowania jak największej ilości nowych miejsc pracy dla skierowanych osób pozostających w ewidencji Urzędu. Przedmiotowa procedura określania wysokości różnych form wsparcia została przedstawiona w pozytywnie zaopiniowanym i przyjętym przez Powiatową Radę Rynku Pracy w Węgorzewie dokumencie „Polityka aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w 2022 r.”. Podkreślić należy, iż przywołane na wstępie wyjaśnienia Ministra właściwego ds. pracy wskazujące, że wprowadzanie przez urzędy pracy wewnętrznych regulacji w zakresie górnych limitów finansowania usług i instrumentów rynku pracy jest praktyką nieprawidłową, ukazały się dopiero po zawarciu przez Urząd w 2022 r. wszystkich umów dotyczących refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Mając na uwadze stanowisko Ministra właściwego ds. pracy PUP już od początku 2023 r. odstąpił od stosowania niniejszych regulacji”.

[Dowód: akta kontroli str. 195-208]

Zespół kontrolny przyjął powyższe wyjaśnienia i w trakcie czynności kontrolnych potwierdził, że PUP odstąpił od wskazywania górnej granicy wysokości refundacji.

Przed zawarciem umowy podmiot zabezpieczał przyznane środki wybraną i zaakceptowaną przez PUP formą zabezpieczenia. Jako zabezpieczenie zwrotu otrzymanej refundacji w Regulaminie w sprawie dokonywania z Funduszu pracy refundacji kosztów (...) przewidziano: poręczenie, weksel z poręczeniem wekslowym (aval), zastaw na prawach lub rzeczach, gwarancję bankową, blokadę środków zgromadzonych na rachunku bankowym, akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika.

Umowa mogła być zawarta, o ile w dniu jej zawarcia podmiot, producent rolny, przedszkole, szkoła, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne nie rozwiązał stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez podmiot, producenta rolnego, przedszkola, szkołę, żłobek, klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne albo na mocy porozumienia stron z przyczyn nie dotyczących pracowników, nie obniżył wymiaru czasu pracy lub złożył oświadczenie o obniżeniu lub zamiarze obniżenia wymiaru czasu pracy pracownika w okresie od dnia

złożenia wniosku do dnia wypłaty refundacji na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Podstawą refundacji była umowa zawarta przez Starostę z podmiotem, w tym żłobkiem lub klubem dziecięcym lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne, przedszkolem szkołą, producentem rolnym. Umowa zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia zawierana była w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

We wszystkich zweryfikowanych umowach prawidłowo określono strony umowy.

Umowa zawierała zobowiązania wynikające z § 4 ust. 3 Rozporządzenia, t. j.:

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesięcy stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją,
- złożenia rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy na poszczególne wydatki ujęte w specyfikacji wydatków – załącznik nr 1 do umowy,
- zwrotu otrzymanych środków w przypadku naruszenia warunków umowy;
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania w terminie:
 - do 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu – w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy
 - do 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu – w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

[Dowód: akta kontroli str. 365-373]

Przed podpisaniem umowy pracownik PUP weryfikował wysokość otrzymanej przez podmiot pomocy de minimis. Po podpisaniu umowy podmiot otrzymywał zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis. Datą udzielenia pomocy de minimis była data zawarcia umowy. Pracownik sporządzał sprawozdanie z udzielonej pomocy de minimis a następnie rejestrował je w terminie 7 dni od dnia jej udzielenia w Systemie Harmonogramowania Rejestracji i Monitorowania Pomocy (SHRiMP). W przypadku rozwiązania umowy i zwrotu środków Funduszu Pracy bądź gdy podczas rozliczenia wydatkowanych środków uznano kwotę inną niż w umowie lub dokonano zwrotu podatku VAT wystawiano skorygowane zaświadczenie o otrzymanej pomocy de minimis.

[Dowód: akta kontroli str. 360-361; 324-325;286-287]

W wyznaczonym w umowie terminie podmiot dostarczał do urzędu dokumenty potwierdzające dokonanie zakupów oraz składał pisemne oświadczenie dotyczące możliwości ubiegania się o zwrot podatku VAT, t. j.:

- oświadczał, że nie ma możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji; lub
- oświadczał, że pomimo możliwości odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji, nie będzie starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych; lub
- oświadczał, że ma możliwość odzyskania równowartości podatku, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, za zakupy w ramach przyznanej refundacji i będzie starał/a się o jego uzyskanie w rozliczeniach podatkowych i zobowiązywał się do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku zgodnie z § 6 umowy.

[Dowód: akta kontroli str. 348-349]

Pracownik urzędu sprawdzał zgodność przedstawionych dokumentów z kalkulacją wydatków i z zawartą umową. Potwierdzał zgodność kopii faktury z oryginałem. Przed wydaniem skierowania oraz dokonaniem wypłaty pracownik dokonywał odbioru utworzonego stanowiska pracy. Kontrola miała na celu sprawdzenie czy zakupiony sprzęt znajduje się w posiadaniu podmiotu i stanowi wyposażenie stanowiska pracy. Po wydaniu skierowania podmiot zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną i dostarczał do PUP kopię umowy o pracę zawartą ze skierowanym bezrobotnym.

Podczas kontroli Dyrektor przedłożył kontrolującemu „Wyjaśnienia dotyczące realizacji umowy w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy UmDop/22/0005 z dnia 27 kwietnia 2022 r.:

Na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Starosta z Funduszu pracy może zrefundować podmiotom, o których mowa w pkt 1, 1a, 1b oraz 1c wskazanego przepisu, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (lub osoby o innym statusie wskazanym w ustawie), w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. W dniu 15.03.2022 r. w ramach prowadzonego przez PUP naboru wniosków w sprawie utworzenia stanowiska pracy wpłynął wniosek podmiotu Czar-Bruk Cezary Sierko, który został rozpatrzony pozytywnie i skierowany do realizacji. Zgodnie z zawartą umową podmiot w dniu 15.06.2022 r. złożył rozliczenie poniesionych wydatków na ujęte w szczegółowej specyfikacji zakupów sprzęty. Z rozliczenia wynikało, że wszystkie sprzęty zostały zakupione i opłacone (data zapłaty 09.05.) poza ubijakiem wibracyjnym, z którego zakupu podmiot zrezygnował. Z uwagi na wydłużający się z przyczyn leżących po stronie sprzedającego termin dostawy zakupów, ustalono z podmiotem, iż poinformuje on Urząd

o możliwości przeprowadzenia wizyty potwierdzającej utworzenie stanowiska pracy. W dniu 8.07.2022 r. podmiot złożył pisemną prośbę o możliwość przeprowadzenia przez Urząd ww. wizyty z uwagi na dostarczenie 2 z 4 zakupionych sprzętów. Prośbę uzasadniał możliwością zatrudnienia pracownika już w sytuacji dysponowania tylko częścią zakupów. Urząd przychylił się do ww. prośby z zastrzeżeniem, że wypłata refundacji nastąpi dopiero po odbiorze wszystkich pozycji zawartych w specyfikacji zakupów. Uwzględniając prośbę wzięto pod uwagę, iż z § 5.4 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej jasno nie wynika, jaka datę należy przyjąć za dzień utworzenia stanowiska pracy, a jedynie mówi się o konieczności stwierdzenia utworzenia stanowiska pracy, jego wyposażenia lub doposażenia. Urząd przyjmuje zatem, że terminem utworzenia stanowiska pracy jest dzień dokonania ostatniej zapłaty za wynikające ze specyfikacji zakupów sprzęty (w tym przypadku 9.05.2022 r.), a dzień przeprowadzenia wizyty jest jedynie potwierdzeniem dokonania tego utworzenia. Przyjęte przez Urząd stanowisko wynika z tego, iż w dniu opłacenia zakupów wnioskodawca staje się właścicielem sprzętów. Ponadto uwzględniono specyfikę branży działalności podmiotu, w ramach której kumulacja prowadzonych prac ma miejsce w okresie wiosenno-letnim oraz fakt, że kandydat do pracy już długo oczekuje na podjęcie zatrudnienia (został wybrany przez podmiot już 20.04.2022 r.). Kolejnym argumentem, który przemówił za wyrażeniem zgody na prośbę wnioskodawcy jest brzmienie samej nazwy przedmiotowej refundacji, w której mówi się o wyposażeniu lub doposażeniu stanowiska pracy, co można tak interpretować, iż podmiot już dysponuje częścią sprzętów niezbędnych do wykonywania zadań na danym stanowisku, a dzięki refundacji jedynie je uzupełnia. W związku z powyższym w dniu 8.07.2022 r. oraz w dniu 4.08.2022 r. przeprowadzono wizyty monitorujące potwierdzające utworzenie stanowiska pracy z dniem 9.05.2022 r. Wypłata refundacji nastąpiła po ostatniej wizycie, tj. w dniu 5.08.2022 r.”

[Dowód: akta kontroli str. 451-452]

Kontrolujący nie uwzględnili przedstawionego przez Dyrektora stanowiska, iż terminem utworzenia stanowiska pracy jest dzień dokonania ostatniej zapłaty i tego dnia wnioskodawca staje się właścicielem sprzętów. O sytuacji takiej nie można mówić w sytuacji, gdy podmiot de facto nie jest jeszcze w posiadaniu zakupionego sprzętu i, co za tym idzie, skierowana osoba nie używa go do wykonywania pracy, ma do dyspozycji jedynie część wyposażenia objętego refundacją. Odnośnie definicji przedmiotowej refundacji kontrolujący stoją na stanowisku, że doposażenie ma miejsce wówczas, gdy pracodawca dysponuje już wyposażeniem na danym stanowisku i wnioskuje o uzupełnienie tego wyposażenia.

W trakcie trwania umowy PUP monitorował zatrudnienie skierowanych osób bezrobotnych. Podmiot był zobowiązany do pisemnego informowania Urzędu w terminie 3 dni o każdym przypadku ustania wykonywania pracy przez osobę skierowaną oraz przekazania świadectwa pracy i wypowiedzenia pracownika w raz ze zgłoszeniem oferty pracy w sytuacjach skutkujących rozwiązaniem stosunku pracy.

Osoby bezrobotne kierowane na utworzone stanowiska pracy, były zarejestrowane w PUP, bezrobotni posiadali wymagane kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania pracy. Po skierowaniu i podjęciu zatrudnienia, osoba bezrobotna traciła status w związku z podjęciem zatrudnienia w ramach środków z Funduszu Pracy zrefundowanych pracodawcy na doposażenie stanowiska pracy.

Kontrolerzy zwrócili uwagę, że w ramach 3 umów na stanowisko pracy utworzone w ramach doposażenia/wyposażenia skierowano osoby bezrobotne, który nie posiadały odpowiednich kwalifikacji.

Dyrektor złożył w przedmiotowej sprawie następujące wyjaśnienia:

- „Realizacja oferty pracy do umowy nr UmDop/0006 – w dniu 7 kwietnia 2022 r. wpłynęła do realizacji oferta pracy na stanowisko kucharz, w której pracodawca określił następujące oczekiwania wobec kandydatów do pracy: wykształcenie preferowane gastronomiczne i doświadczenie zawodowe na stanowisku kucharz. W dniu 26 kwietnia 2022 r. pracodawca złożył pisemną informację, w której wskazał, że jest zainteresowany zatrudnieniem osoby pomimo doświadczenia w zawodzie i prosił o wydanie jej skierowania. W związku z powyższym pracodawca podjął decyzję o zatrudnieniu osoby, która nie spełniała jego pierwotnych oczekiwań zawartych w ofercie pracy.
- Realizacja oferty pracy do umowy nr UmDop/0007 – w dniu 23 maja 2022 r. wpłynęła prośba od pracodawcy o wznowienie procesu rekrutacji na stanowisko pomoc kuchenna z uwagi na rezygnację z podjęcia zatrudnienia przez wcześniej wyłonionego kandydata do pracy. Wymagania zawarte w ofercie to 3-letnie doświadczenie zawodowe w gastronomii. Pracodawca skontaktował się telefonicznie z Urzędem i poprosił o wydanie skierowania bezrobotnej, która zgłosiła się do niego w sprawie pracy. Pracodawca świadomie zdecydował się na jej zatrudnienie, ponieważ ww. osoba posiada doświadczenie w pracy w gastronomii, a nawet na stanowisku pomoc kuchenna. Brak aż 3-letniego doświadczenia zawodowego nie wpłynął na jego decyzję. Osoba po odbiór skierowania zgłosiła się bez wezwania z Urzędu. Ustalenia z pracodawcą odnośnie zatrudnienia nie zostały odnotowane w formie pisemnej.
- Realizacja oferty pracy do umowy nr UmDop/0008 – w dniu 20 lipca 2022 r. wpłynęła do realizacji oferta pracy na stanowisko księgowy, w której pracodawca określił następujące oczekiwania wobec kandydatów do pracy: wykształcenie średnie lub wyższe ekonomiczne i mile widziane doświadczenie zawodowe. W dniu 20 lipca 2022 r. skierowanie do pracy odebrała obywatelka Ukrainy, jednocześnie składając w PUP oświadczenie o posiadaniu wykształcenia ekonomicznego oraz doświadczenia zawodowego w zakresie administracji i księgowości z uwagi na fakt niedysponowania dokumentacją potwierdzającą ten fakt. Powyższa oferta dotyczyła realizacji wniosku, na złożenie którego PUP wyraził zgodę po pisemnej prośbie pracodawcy. W tejże prośbie pracodawca dokładnie tę osobę jako kandydatkę do zatrudnienia, dysponując wiedzą na temat jej kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Wskazanie w ofercie pracy oczekiwanego poziomu i rodzaju wykształcenia było zgodne z ustaleniami

pomiędzy pracodawcą a kandydatką do pracy. Ponadto zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa właściwego ds. pracy (...) - w przypadku braku dokumentów dotyczących wykształcenia należy odebrać od osoby oświadczenie w tym zakresie. Jednocześnie w piśmie Ministerstwa DRP-III.0211.14.4.2022.KDB podkreślono, że do Polski przybyło wiele osób z wysokimi kwalifikacjami i podejmowanie przez nich pracy wyłącznie w zawodach prostych niesie za sobą ryzyko marnowania ich potencjału, co jest niekorzystne zarówno dla tych osób jak i pracodawców, którzy zmagają się z problemem braku odpowiednich kandydatów do pracy”.

[Dowód: akta kontroli str. 238-282]

W odniesieniu do realizacji oferty w ostatniej z wymienionych umów kontrolującą uwzględnili wyjaśnienia, jednakże w przypadku dwóch pozostałych należało stwierdzić uchybienia. Zasadnym w tych sytuacjach było skorygowanie lub złożenie przez pracodawców nowych ofert pracy.

Zalecenia i uwagi

W wyniku przeprowadzonej kontroli, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy, kontrolowanej jednostce zaleca się:

1. Kierowanie do pracy w ramach wyposażonego lub doposażonego stanowiska pracy jedynie osób bezrobotnych spełniających wymogi niezbędne określone w ofercie pracy przez pracodawcę.
2. Przestrzeganie kolejności w procedurze tworzenia stanowiska pracy i kierowania na nie bezrobotnego, określonej w Rozporządzeniu MRPiPS z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W zakresie stwierdzonego podczas kontroli uchybienia, polegającego na ograniczaniu kwoty refundacji, PUP odstąpił w 2023 roku od jego stosowania, wobec czego wydawanie zaleceń w tym zakresie byłoby bezcelowe.

Pouczenie

Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Adrian Żemis
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej